

MALEACHI

Kern

Maleachi, de laatste profetie en het laatste boek van het Oude Testament, is een slotoffensief vol vuurwerk. Er staan heftige teksten in. Maar het begint met prachtig siervuurwerk: Ik heb jullie lief – zegt de Heer. Dit is het uitgangspunt en bepalend voor het handelen van God door de hele geschiedenis heen. Hij zoekt verbinding, tussen zichzelf en de mensen. En tussen mensen onderling. Maleachi betekent Mijn bode. Maleachi is tussenpersoon tussen God en mensen. Hij spreekt de woorden van God en luistert naar wat de mensen zeggen.

Opbouw

Maleachi bestaat uit zes gesprekjes tussen God en mensen. In elk gesprekje reageert God op wat de mensen als reactie op zijn woord zeggen. Hij wijst hen op zijn liefde en zijn verbond en geeft zijn doel met hen weer. Dat is, dat ze in zijn licht leven en zich met elkaar verzoenen. Mensen die denken dat het allemaal niet uitmaakt hoe ze leven en geloven, worden gewaarschuwd om zich voor te bereiden op de dag dat zijn bode zal komen. Gods laatste woord in het OT: 'Anders zou Ik het land volledig moeten vernietigen.' (3:24)

Opgemerkt

Oppervlakkig lezen van Maleachi lijkt het beeld te bevestigen dat we een strenge en boze God hebben. Maar Maleachi laat vooral het boze zien van ons eigen gedrag. Jakob heb Ik liefgehad en Esau heb Ik gehaat. (1:2,3)
Ik verafschuw de echtscheiding, zegt de HEER, de God van Israël. (2:16)
Wie kan de dag van zijn komst verdragen, en wie zal bestaan, als Hij verschijnt? (3:19)

Kernteksten

Maleachi is Gods plan met ons in een notendop. Hij is uit op verbinding.
'Ik heb jullie lief – zegt de Heer'. (1:2)
'Ik stuur jullie de profeet Elia. Hij zal ervoor zorgen dat vaders zich verzoenen met hun kinderen en kinderen zich verzoenen met hun vaders.' (3:23,24)

Lijnen

Maleachi leeft na de ballingschap, 400 jaar v.Chr. Na hem is het 400 jaar lang stil, is er geen profeet. Dan heeft de priester Zacharia dienst. Hij luistert niet naar God en kan daardoor niet meer spreken, het volk niet meer zegenen. Dit is het failliet van de priesters, van het OT. Bij Johannes de Doper, de zoon van Zacharia, begint het allemaal opnieuw. Hij wijst op Jezus. Jezus geeft zich helemaal en herstelt de verbinding tussen zijn Vader en de mensen.

Uitgelicht

Is God streng en zijn liefde willekeurig?

Ik heb jullie lief – zegt de HEER –, en jullie zeggen: 'Waaruit blijkt die liefde dan?' Jakob heb Ik liefgehad en Esau heb Ik gehaat. (1:2,3)
Haten staat in het Hebreeuws niet tegenover liefhebben, zoals in onze taal. Maar geeft aan dat iemand de tweede plaats inneemt: 'Iemand heeft twee vrouwen. De een heeft hij lief voor de ander.' (Deut. 21:15, zie ook Gen. 29:31 over Lea en Rachel)
Jakob is de zwakste van de twee broers en heeft daarom in de maatschappij de minste kansen. God houdt om die reden meer van Jakob dan van Esau.

Boodschap Maleachi ook nu actueel

In Maleachi's tijd zijn de mensen gedemotiveerd, omdat de tempel niet is zoals het vroeger was, vóór de ballingschap. Het gevolg is dat ze het niet zo nauw meer nemen met de tempeldienst en met de instellingen van God. Hun offerdieren hebben gebreken. Ze schuiven de huwelijksstrouw aan de kant. Ze buiten anderen uit en zorgen niet voor weduwen, wezen en vreemdelingen.

Ook nu is het (kerkelijk) leven niet meer zoals vroeger. Dingen gaan kapot: huwelijken, kerkgang.

God is minder zichtbaar in de wereld om ons heen en daarom laten mensen het lopen en denken ze dat het allemaal niet zoveel uitmaakt.

Maar het maakt wel uit wat en hoe je gelooft!:

'Let op, Ik zal Maleachi sturen. Hij zal de weg voor Mij effenen.' (3:1) In het NT wordt deze tekst betrokken op Johannes de Doper. Hij roept op tot een radicale ommezwaai naar een leven dat past bij het Koninkrijk van de hemel: 'Wie twee stel onderkleden heeft, moet delen met wie er geen heeft, en wie eten heeft moet hetzelfde doen... Jullie mogen niet afpersen...' (Luk. 3:11,14)

In dat Koninkrijk gaat het om respect voor elkaar en voor onze hemelse Vader. Jezus werkt dit verder uit, zie ook de Bergrede. (Mat. 5-7)

Het vuur van de smid

'Hij zal zitting houden als iemand die zilver smelt en het zuivert; de zonen van Levi zal Hij zuiveren en zeven als goud en zilver, en dan zullen ze op de juiste wijze offeren aan de HEER.' (3:3)

Het zuiveren van zilver komt nauw. Zilver dat te lang in het vuur is, wordt zwart. Zilver is precies goed, als de smid zichzelf er in ziet.

Om de genade tevoorschijn laten komen, moet het af en toe donderen. God zuivert het zilver en gaat door totdat Hij zichzelf in het zilver terugziet. Eerst in de priesters en daarna in de mensen.

Zo wijkt de duisternis en kunnen ook wij God zien: 'Voor jullie die ontzag voor mijn naam hebben zal de zon stralend opgaan, de zon die gerechtigheid brengt en genezing in haar vleugels draagt.' (3:20) Zo wordt de verbinding hersteld. En gaan de mensen leven, dichtbij de Vader, dichtbij de ander en dichtbij zichzelf.

Beeld

Gods strengheid over de misstanden is niets anders dan de zon die door onze donkere wolken heen wil breken.

